

Boksi paasissutissanik imalik – Kalaallit Nunaanni nattorallit (ilusaa iluarsaataq)

Una Boksi paasissutissanik imalik iluarsaataq suliarineqarpoq siusinnerusukkut nalunaarusiamit ”Nuna kujataani savaaqat toqusarnerannik mississuineq 2025”-imit taarsiutaavoq.

Suliamut eqqortumik qularnaarinissaq siunertaavoq aamma nattorallit pissusaanut nerisaanullu toqqaanermut arlaanaanilluunniit kattussinnginnissamut akunniliulluni sulissusisuussaaq.

Pissuseq nerisanillu toqqaaneq

Nattoralik (*Haliaeetus albicilla*) pingaarnertut aalisakkanik aamma immap timmiaanik angingittunik, miluumasunik mikinerusunik aamma uumasunik toqunikunik nerisaqartuuvuq. Timmissat piaqqat (1-6-imut ukiullit) aalajangersimasumik sumiiffeqanngilaq aamma sumiiffinni nerisassaqluurtumi ataatsimoorinnaallutik, kisianni kisimiillutik piniakkajuttarput aamma tamanna unammilleqatigiiffiusarpoq.

Nalunaarusiat ilaanni Kalaallit Nunaanni nattorallit ataatsimoornerinut soorlu eqallut majuarnerisa nalaanni ataatsimoornerat takuneqartarput, kisianni ataatsimut piniartarnerat uppersarneqarnikuunngilaq.

Norgemi nattorallit ataatsimoorlutik piniaqatigiittarnerat pillugu oqaatigineqartut naapertorlugit, ilanngussatut uppersaatit amigaatigineqarput aamma ataavartumik najuuffimmi paasisanut amerlanerpaanut akerleriillutik.

Uumasogatigiinnut allanut pissusai pillugit nalunaarusianut, soorlu amerikap avannaani nattorallit qaqortumik niaqullik (*Haliaeetus leucocephalus*), europamiut nattoraliinut kalaallit uumasogatigiivisa ataanut nuunneqarsinnaanngillat.

Nalunaarusiap Kalaallit Nunaanni nattorallit piniartarneranut pissusai allannguuteqarnerinut takussutissiannorgorlugu uppersisinngilaa.

Suleqatigiittarnerannut pissusaat pillugit isummiussaagallartut nalilersuinernut aalajangersaasoqartinnagu uumasut piniagassanut sumiiffimmilu misissuisoqarnissaa pisariaqarpoq.

Amerlassusiat piaqqiortarneranullu atatillugu

Kalaallit Nunaanni nattorallit amerlassusiat piaqqiorsinnaasut 150-200-t missaaniipput pingaartumik nunatta kujataani kitaanilu siaruaateqqallutik. Uumasooq 1973-imili eqqissisimatitaalluinnartuuvuq, kigaatsumillu amerlatsikkiartorlutik, pingaartumik nunatta kujataani, amerlanerillu sumiiffinni savaateqarfiit eqqaanni piaqqiortarlutik.

Najoqqutassiat tunngaviusut

Kampp, K. & Wille, F. (1988): 'The White-tailed Eagle in Greenland.' Dansk

Ornitologisk Forenings Tidsskrift 82.

Aammattaaq sumiiffinni suliaqarfinni kalaallit timmiarsiuut aamma uumassusilerinermik suliaqartut uumasumut pineqartumut ukiut 50-it sinnerlugit misilittagaqarfigaat.